

Opowiadanie zapamiętanej historii: „Historia portfela”

Cel:

Podczas opowiadania istniejącej historii można zaobserwować, w jakim stopniu dana osoba jest w stanie przekazać informacje, które już zostały sformułowane przez kogoś innego.

Instrukcja dla osób prowadzących badanie:

„Przeczytam ci historię. Gdy skończę czytać, opowiesz mi tę historię w sposób jak najbardziej zbliżony do wersji odczytanej przeze mnie. Nie mogę Ci w tym pomagać.”

Arkusz ocen „Historia Portfela” (Van Zaalen, Wijnen & Dejonckere 2009)					
Nazwisko					
Data					
Wiek					
Wątki główne	Wątki poboczne	Historia	Wypowiedź klienta	Składnia niepoprawna	Niepłynności
1		To był deszczowy, listopadowy dzień			
2		Kobieta jechała do supermarketu swoim nowiuteńkim samochodem.			
3		Zaprosiła trzy przyjaciółki na kolację tego wieczora			
	1	i obiecała im, że przygotuje coś włoskiego			
	2	to jej specjalność			
4		Gdy robiła zakupy			
5		jej portfel wypadł z			

		torebki,			
6		ale ona tego nie zauważyła.			
	3	Jej wózek był już załadowany.			
7		Kiedy dotarła do kasy, nie mogła zapłacić za artykuły spożywcze.			
	4	Kasjer zgodził się przypilnować jej zakupów przez chwilę.			
	5	Kobieta odłożyła zakupy na bok			
8		i poszła do domu.			
	6	Wycieraczki samochodu pracowały szybko w górę i w dół,			
	7	a wszystkie światła napotykane na trasie były oczywiście czerwone.			
	8	Miała wszystkiego serdecznie dość!			
9		Kiedy otworzyła drzwi domu,			
10		telefon zaczął dzwonić.			
11		Mały chłopiec			

		powiedział jej,			
12		że znalazł jej portfel.			
	9	Kobieta odetchnęła z ulgą			
13		i to jest cała historia			

Analiza:

- Spisz historię opowiedzianą przez klienta.
- Określ składniki historii (wątki główne i poboczne, zakłócenia/wtrącenia).
- Określ poprawność składniową wypowiedzi (% poprawne; % błędne).
- Określ typ niepełności.
- Określ procent i stosunek niepełności.

Tłumaczenie: Manon Abbink-Spruit, Katarzyna Węsierska

Protokół diagnozowania zaburzeń płynności mowy (©Y. Van Zaalen-Op 't Hof, 2008; opracowanie polskie: K. Węsierska, M. Abbink-Spruit, 2013)		
Imię, nazwisko: Data: Diagnosta:		
	Giełkot	Jąkanie
Tempo mowy	> 5,1/5,6 SPS	< 4,5 SPS
Różnorodność tempa mowy Koartykulacja i teleskopowość	> 3,3 SPS	< 2,0 SPS
Proporcja płynności	PN > 2,7	0 < PN < 1
Koartykulacja	Teleskopowość	Dodatkowe pauzy
Płynny przepływ	Czasami	Tak
Błędy w sekwencjonowaniu	Czasami	Nie
Wyniki SSI-3	≤ lekkie jąkanie	Jąkanie: brak lub bardzo ciężkie
Wyniki CPI	> 30 Punktów Tak Tak	< 30 Punktów Nie Nie
Wynik		

Skrining Precyzji Artykulacyjnej (SPA) Węsierska, Abbink-Spruit, Van Zaalen, 2013

Oryginał: van Zaalen, 2009 (NL)

Badanie pozwoli na dokonanie oceny motorycznych umiejętności językowych na poziomie wyrazu w warunkach testowych. Z dziesięciu zestawów testowych, tylko trzy zestawy słów – zapisane wytłuszczonym drukiem są analizowane pod kątem dokładności, płynnego przepływu i tempa artykulacji.

Instrukcja: Klient może patrzeć przez maksymalnie 5 sekund na zestaw, który ma wypowiedzieć. Następnie zestaw jest zasłaniany i klient powtarza go trzy razy w kolejnych ciągach sylab, w sposób szybki, ale wciąż wyraźnie i bez przerw.

Zestawy:

Porażenia nerwów – ambulatorium – ryzyko niepełnosprawności – centralne uszkodzenie słuchu – **niepoprawne pisanie** – kombinacja terapii –
krzyżowanie międzygatunkowe – kulturalny kamerdyner – **dyktatura proletariatu** – niedyrektywna terapia

Imię i nazwisko:

Wiek:

Ustalana i wskazywana jest średnia liczba błędów w trzech próbach. Wynik błędów jest wykazywany w wierszu bezpośrednio poniżej.

Zestaw	<u>Precyzja</u>		<u>Płynny przepływ</u>			
	Zniekształcenie dźwięków	Dźwięczność	Koartykulacja	Przepływ	Sekwencjonowanie	Ocena SNS
Niepoprawne Pisanie	0 1–2 3+	0 1–2 3+	0 1–2 3+	tak nie	0 1–2 3+	Sek. A
wynik błędów	0 1 3	0 1 3	0 1 3	0 1	0 1 3	
krzyżowanie międzygatunkowe	0 1–2 3+	0 1–2 3+	0 1–2 3+	tak nie	0 1–2 3+	Sek. B
wynik błędów	0 1 3	0 1 3	0 1 3	0 1	0 1 3	
Dyktatura Proletariatu	0 1–2 3+	0 1–2 3+	0 1–2 3+	tak nie	0 1–2 3+	Sek. C
wynik błędów	0 1 3	0 1 3	0 1 3	0 1	0 1 3	

Łączna liczba punktów A+B+C= sek.

Z-score

Łączna liczba punktów:

Giełkot...

CO TO TAKIEGO?

Giełkot (ang. *cluttering*) to zaburzenie komunikacji językowej często mylnie interpretowane i utożsamiane z jękaniem. Osoby doświadczające giełkotu czasami nie zdają sobie sprawy, że mają problem. Często nie szukają specjalistycznej pomocy, bo nie wiedzą, że wsparcie jest możliwe.

Psor podział, że jutro jest statczny termin dania prac zliczeniowych, kto nie odda, kto nie odda jutro, ma prawkę. On podział, że nie można prongolować... no, tego terminu prznać...

Czy możesz powtórzyć? Nie zrozumiałem, co powiedziałaś.

O co mu chodzi? Nic z tego nie rozumiem...

Wiesz, wiesz, nie byłem..., no... w końcu, w tej, no... w bilotece. Pjechałem z nim, no... do tego, no... do kina. Fajny ten... no..., ten film. Akcja, no..., kacja była świetna...

Trudno podać jednoznaczną definicję giełkotu. Przyjmuje się, że jest to zaburzenie mowy i języka charakteryzujące się szybkim lub/i nieregularnym tempem mowy, nadmiernymi zajknięciami (tzw. zwykłymi zajknięciami, takimi jak poprawki, wtrącenia, powtórzenia fraz) oraz innymi objawami, np. błędami językowymi i artykulacyjnymi oraz deficytem uwagi. Dość często giełkot współwystępuje z innymi zaburzeniami: jękaniem, wadami wymowy, ADHD lub ADD czy problemami w uczeniu się, np. czytaniu lub pisaniu.

Fakty

- Giełkot to zjawisko wciąż jeszcze nie w pełni rozpoznane i opisane.
- Szybka czy niedbała mowa to jeszcze nie giełkot.
- Terapia giełkotu skutecznie poprawia jakość mówienia.
- Osoba z giełkotem nie jest winna temu, jak mówi.

Mity

- Giełkot = jękanie.
- Osoby z giełkotem są mało inteligentne i leniwe.
- Giełkot jest spowodowany nerwicą.
- Giełkot nie poddaje się terapii.
- Giełkot = szybkie mówienie.
- Giełkot mija samoistnie.
- Osoby z giełkotem nigdy nie odczuwają lęku przed mówieniem.

W tamtej firmie pracowałem w tym, w tym, no w marketingu, ale w zasadzie zajmowałem się też, też PR-em, ale naprawdę to byłem dedykowany do... do obsługi..., no raczej..., do wdrażania systemów obsługi klienta...

Ma pan bogate doświadczenie, ale praca w naszym zespole wymaga wysokich kompetencji komunikacyjnych – a z tym ma pan problem. Jeśli chce pan u nas pracować, to proszę skorzystać z pomocy specjalisty.

Proszę zwrócić uwagę, jak prezentują się wyniki sprzedaży w ostatnim kwartale. Wzrósł nasz udział rynkowy, jak również rentowność. Co najważniejsze – nasi klienci doceniają wysoką jakość naszego serwisu!

Bardzo dziękuję za profesjonalne przygotowanie prezentacji!

Dobrze, że daliśmy mu szansę...

Dużo mówi, ale nie wiadomo, co chce przekazać; jeśli on czegoś z tym nie robi, to ja go u nas nie widzę...

Terapia giełkotu może znacząco poprawić jakość mówienia. Poprzedza ją kompleksowa diagnoza specjalisty logopedy. Cele terapii giełkotu to przede wszystkim: podnoszenie świadomości własnej mowy – nauka monitorowania własnych wypowiedzi, zwalnianie tempa mowy, zmniejszenie ilości niepełności (zajknięć), poprawa wyrazistości i organizacji wypowiedzi.

Diagnozą i terapią giełkotu zajmują się logopedzi (ang. speech-language therapists/pathologists), specjalizujący się w terapii zaburzeń płynności mowy.

Strony internetowe, które warto odwiedzić:

the International Cluttering Association: www.associations.missouristate.edu/ica
the International Fluency Association: www.theifa.org
the Stuttering Foundation of America: www.stutteringhelp.org
the Stuttering Homepage: www.stutteringhomepage.com

Opracowanie:
Manon Abbink-Spruit (Fontys University of Applied Sciences, Holandia)
Iwona Michalak-Widera (Polskie Towarzystwo Logopedyczne, Oddział Śląski)
Agnieszka Plusajska-Otto (Uniwersytet Łódzki)
Katarzyna Węsierska (Uniwersytet Śląski)

Konsultacja merytoryczna:
Yvonne van Zaalén, Fontys University of Applied Sciences,
Chair of the International Cluttering Association

Zdjęcia: Paweł Otto, **projekt graficzny:** Jarosław Telenga
Redakcja: Justyna Pietnoczka

Partnerzy:

INTERNATIONAL CLUTTERING ASSOCIATION (ICA)

Rekomendowana literatura:

- Daly D.A., Burnett M., 1999, *Cluttering: Traditional Views and New Perspectives*. In: R.F. Curlee (ed.), *Stuttering and Related Disorders of Fluency*, Second Edition. New York, Thieme Medical Publishers, pp. 222–254.
- St. Louis K.O., 1992, *On Defining Cluttering*. In: F.L. Myers, K.O. St. Louis (eds.), *Cluttering: A Clinical Perspective*. Kibworth, Far Communications, pp. 37–53.
- St. Louis K.O., Myers F.L., Bakker K., Raphael L.J., 2007, *Understanding and Treating Cluttering*. In: E.G. Conture, R.F. Curlee (eds.), *Stuttering and Related Disorders of Fluency*, Third Edition. New York, Thieme, pp. 297–325.
- St. Louis K.O., Schulte K., 2011, *Defining cluttering: the lowest common denominator*. In: D. Ward, K. Scaler Scott (eds.), *Cluttering: A Handbook of Research, Intervention and Education*. Hove, Psychology Press, pp. 233–253.
- Tarkowski Z., Smul M., 1988, *Giełkot*. Warszawa, Wyd. ZSL.
- Tarkowski Z., 1993, *Giełkot*. W: T. Galkowski, Z. Tarkowski, T. Zaleski (red.), *Diagnoza i terapia zaburzeń mowy*. Lublin, Wyd. Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, s. 157–170.
- Tarkowski Z., 2003, *Jękanie*. Giełkot. W: T. Galkowski, G. Jastrzębowska (red.), *Logopedia – pytania i odpowiedzi*. Tom 2. Zaburzenia komunikacji językowej u dzieci i osób dorosłych. Opole, Wyd. Uniwersytetu Opolskiego, s. 176–190.
- Van Zaalén I., Abbink-Spruit M., Dejonckere P., 2013, *Czy zaburzenia planowania wypowiedzi językowej mogą być podstawą giełkotu?* „Forum Logopedyczne”, nr 21, s. 29–37.
- Ward D., 2006, *Stuttering and Cluttering: Frameworks for understanding and treatments*. Hove, Psychology Press.
- Wóźniak T., 2008, *Standard postępowania logopedycznego w przypadku giełkotu*. „Logopedia”, t. 37, s. 227–234.